

Журавська Н. С., Яценко Л. Д.
Національний університет біоресурсів
і природокористування України

МЕТОДИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ “КОНТРОЛЬ ТА БЕЗПЕКА ЯКОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ” ДЛЯ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ НА ПРИКЛАДІ ВП НУБІП УКРАЇНИ “БОЯРСЬКИЙ КОЛЕДЖ ЕКОЛОГІЇ І ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ”

Наведено дані щодо самостійної роботи з дисципліни “Контроль і безпека якості сільськогосподарської продукції” студентів IV курсу спеціальності “Прикладна екологія”. Обґрунтовуються рекомендації щодо організації самостійної роботи.

***Ключові слова:** самостійна робота, контроль, завдання, студент, знання.*

Мета дослідження – обґрунтування дидактичних вимог до організації самостійної роботи

Об’єктом дослідження є контроль і оцінка знань, умінь і навичок студентів.

Предмет дослідження – методика організації самостійної роботи на прикладі конкретної дисципліни серед студентів-екологів ВП НУБіП України “Боярський коледж екології і природних ресурсів”.

Самостійна робота – навчальна діяльність студента, спрямована на вивчення й оволодіння матеріалом навчальної дисципліни без безпосередньої участі викладача. *Метою самостійної роботи студентів є сприяння у формуванні самостійності як риси особистості та важливої професійної якості молодій людині, суть якої полягає у вміннях систематизувати, планувати, контролювати і регулювати свою діяльність без допомоги і контролю з боку викладача. Завданнями самостійної роботи можуть бути засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення і систематизація набутих знань, застосування отриманих знань для розв’язування практичних завдань та виконання творчих робіт [2].*

Результати навчання студентів та їх майбутня практична діяльність багато в чому залежать від організації самостійної роботи. Організація самостійної роботи студентів повинна здійснюватись відповідно до вимог:

1. Обґрунтування мети завдань у цілому і конкретного завдання зокрема, що вимагає виявлення та стимулювання позитивних мотивів діяльності студента.

2. Відкритість та загальна оглядовість завдання. Всі студенти повинні знати зміст завдання, проаналізувати правильність і корисність виконаної роботи, відповідність поставлених оцінок.

3. Надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи.

4. Здійснення індивідуального підходу під час виконання самостійної

роботи [2].

Найпоширенішими видами самостійної роботи є: робота з підручниками, довідковою літературою, розв'язування задач, виконання рефератів, курсових і дипломних робіт, лабораторні заняття.

Дисципліна “Контроль та безпека якості сільськогосподарської продукції” – вибіркова дисципліна, згідно з освітньо-професійною програмою підготовки молодших спеціалістів напряму підготовки 6.040106 “Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування”, спеціальності 5.04010602 “Прикладна екологія”.

Набуття знань з дисципліни є важливою ланкою в підготовці кваліфікованих спеціалістів. Нині, коли проблеми екологія стають на перше місце у житті людини, одним з найважливіших питань є безпека харчових продуктів.

Здоров'я нації значною мірою залежить від харчування, яке забезпечує ріст і розвиток організму людини [1].

На вивчення дисципліни “Контроль та безпека якості сільськогосподарської продукції” навчальним планом передбачено 108 годин. З них на самостійне вивчення винесено 42 години, що становить 39% від загальної кількості годин. Все це є підставою для повноцінної організації самостійної роботи.

Засвоєння навчального матеріалу студентом самостійно відбувається через такі види діяльності:

- засвоєння матеріалу теми, яка розглядається на лекції (робота з конспектом лекції, рекомендованою навчальною літературою);
- складання опорних конспектів;
- обробка результатів, проведених дослідів тощо;
- підготовка рефератів та презентацій.

Для допомоги студенту навчальний кабінет і бібліотека забезпечені опорними конспектами, підручниками, методичними рекомендаціями щодо виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни “Контроль та безпека якості сільськогосподарської продукції”.

Кожен вид навчальної діяльності, у тому числі і самостійна, підлягає контролю. В методичних рекомендаціях щодо виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни наведені тести, питання для самоконтролю. Наприклад, тема “Харчові добавки”, яка винесена на самостійне опрацювання, містить план роботи, запитання для самоконтролю і рекомендовану літературу:

План

1. Поняття про харчові добавки.
2. Гігієнічні принципи використання харчових добавок.
3. Класифікація харчових добавок.

В результаті вивчення цієї теми, студент повинен знати:

1. Що таке харчові добавки.
2. На які групи поділяються харчові добавки.
3. З якою метою використовуються консерванти.
4. З якою метою використовують антибіотики та антиоксиданти.
5. Які барвники і підсолоджувачі використовуються у харчовій промисловості.
6. Вплив харчових добавок на організм людини.

Рекомендована література:

1. Павлоцька Л. Ф., Дуденко Н. В., Димитрієвич Л. Р. Основи фізіології, гігієни харчування та проблеми безпеки харчових продуктів : навчальний посібник. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2007. – 441 с.
2. Пономарьов П. Х., Сирохман І. В. Безпека харчових продуктів та продовольчої сировини : навчальний посібник. – К. : Лібра, 1999. – 272 с.
3. Санітарні правила і норми по застосуванню харчових добавок.

Теми і питання, які були винесені на самостійне опрацювання входять до модульних контрольних робіт з дисципліни, що дає змогу перевірити ступінь підготовки студентів самостійно.

З метою виявлення ставлення студентів до позааудиторної самостійної роботи з вивчення дисципліни "Контроль та безпека якості сільськогосподарської продукції", студентам було запропоноване анкетування. В анкетуванні взяли участь 34 студенти IV курсу спеціальності "Прикладна екологія".

Для такого дослідження були розроблені адаптовані анкети.

Анкета

1. Чи виникають у Вас труднощі під час виконання самостійної роботи?
 - а. так
 - б. ні
 - в. не завждиЯкщо Ви відповіли "так" в першому запитанні, то дайте відповідь на наступне запитання.
2. Які труднощі виникають під час виконання самостійної роботи?
 - а. відсутність питання завдання
 - б. недостатньо навчальної літератури
 - в. _____
3. До занять Ви готуєтесь.
 - а. систематично
 - б. періодично
 - в. тільки до лабораторних і контрольних робіт
4. Яким джерелам інформації Ви віддаєте перевагу під час виконання самостійної роботи?
 - а. навчальній літературі
 - б. опорному конспекту лекцій
 - в. мережі Інтернет
5. Чи потрібне Вам коригування викладача під час виконання самостійної роботи?
 - а. так

- б. ні
- в. не завжди

б. Чи вважаєте Ви організацію самостійної роботи ефективною?

- а. так
- б. ні

Наводимо результати анкетування:

На перше запитання анкети "Чи виникають у Вас труднощі під час виконання самостійної роботи?" були запропоновані відповіді "так", "ні", "не завжди". Всього 17% опитаних дали відповідь "так".

Для них було запропоноване друге запитання анкети "Які саме труднощі виникають під час самостійної роботи?" з варіантами відповіді "відсутність питань завдання", "недостатньо літератури" і власна відповідь. В 100% студенти давали власну відповідь.

На запитання анкети "До заняття Ви готуетесь..." 63% дали відповідь – систематично, 24% – періодично і 13% готуються лише до лабораторних і контрольних робіт.

На запитання "Яким джерелам інформації Ви віддаєте перевагу під час виконання самостійної роботи?" 39% віддають перевагу навчальній літературі, 33% – мережі Інтернет і 28% – опорному конспекту лекцій.

На п'яте запитання анкети "Чи потрібне Вам коригування викладача під час виконання самостійної роботи?". "Так" відповіли 26%, "ні" – 11% і "не завжди" – 63%.

На останнє запитання анкети "Чи вважаєте Ви організацію самостійної роботи ефективною?" переважна більшість студентів (69%) вважають організацію самостійної роботи ефективною.

Аналізуючи все вищесказане можна зробити висновки, що самостійна робота займає вагомe місце у підготовці висококваліфікованих фахівців. Але її ефективність значною мірою залежить від планування та контролю знань студентів з тем, які виносяться на самостійне опрацювання. Це дасть можливість виявити не лише рівень знань, а й проблемні питання, які потребують додаткового опрацювання. Контроль сприятиме активізації роботи студентів і підвищить їх зацікавленість до навчального процесу.

Підготовка висококваліфікованих фахівців в умовах Болонської системи, конкурентоспроможних на ринку праці, здатних до компетентної та ефективної діяльності за обраним фахом неможлива без підвищення самостійної роботи студентів, спрямованої на стимулювання їх професійного зростання.

Використана література:

1. Дубініна А. А., Малюк Л. П., Селютіна Г. А., Шапорова Т. М., Кононенко Л. В. Товарознавчі аспекти підвищення безпеки харчових продуктів : монографія. – К. : ВД "Професіонал", 2005. – 176 с.
2. Журавська Н. С. Методологія і методика наукової організації праці : навчально-методичний посібник / Н. С. Журавська. – Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2012. – 208 с.
3. Організація навчально-виховного процесу. Досвід роботи вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації. – Випуск 14. – 2009. – 371 с.

ЖУРАВСКАЯ Н. С., ЯЩЕНКО Л. Д. Методика самостоятельной работы по дисциплине “Контроль и безопасность качества сельскохозяйственной продукции” для будущих экологов на примере ОП НУБиПУ Украины “Боярский колледж экологии и природных ресурсов”.

Приведены данные относительно самостоятельной работы по дисциплине “Контроль и безопасность качества сельскохозяйственной продукции” студентов IV курса специальности “Прикладная экология”. Обосновываются рекомендации относительно организации самостоятельной работы.

Ключевые слова: самостоятельная работа, контроль, задание, студент, занятие.

ZHURAVSKAYA N. S., YASHCHENKO L. D. Methods of self-work in discipline “Control and safety of agricultural products’ quality” for future ecologists on example Nation University of Bioresources and Nature of Ukraine “The Boyarka College of Ecology and Natural Resources”.

The data of self-work on discipline “Control and safety of agricultural products’ quality” of students of year of study of speciality “Applied Ecology” are presented in the article. The recommendations for organization of students’ self-work are revealed..

Keywords: self-work, monitoring, tasks, student’ knowledge.

Ісаєнко С. А.

**Державний економіко-технологічний університет транспорту,
Яковенко-Глушенкова Є. В.
Київський національний лінгвістичний університет**

СОЦІОКУЛЬТУРНА ПРОБЛЕМАТИКА В ЗМІСТІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ІМПС У КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

У статті проаналізовано існуючі науково-теоретичні погляди щодо використання соціокультурної проблематики у змісті навчальної дисципліни ІМПС у контексті міжкультурної комунікації. Узагальнення власного практичного досвіду викладання дає авторкам статті підстави виділити такі прийоми кореляції соціокультурної проблематики, що є ефективними щодо формування у студентів вищих немовних навчальних закладів здатності до повноцінного міжкультурного спілкування.

Ключові слова: соціокультурна проблематика, зміст навчальної дисципліни “Іноземна мова (за професійним спрямуванням)”, міжкультурна комунікація, здатність до міжкультурного спілкування.

У Національній доктрині розвитку освіти стратегічними завданнями української державної освітньої політики визначаються вихід освіти, набутої в Україні, на ринок світових освітніх послуг, поглиблення міжнародного співробітництва, розширення участі навчальних закладів, учених, педагогів і студентів у проектах міжнародних організацій і співтовариств. Сучасні вимоги до підготовки кваліфікованого спеціаліста, перш за все, потребують від нього бути активним і плідним учасником міжкультурної комунікації, мати необхідну комунікативну спроможність у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, навички практичного володіння іноземною мовою у різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі